॥ अथ श्रीसाईसच्चरीत ॥ अध्याय ३४ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरूभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥ श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्‌गुरूसाईनाथाय नमः ॥ फाटल्या अध्यायांत बिबुतीमहिमान । केलें यथायोग्य कथन । ह्या अध्यायांतूय तेंच निरुपण । व्हरुया गुणलक्षण मुखार ॥१॥ तीच फाटले कथेची संगती । तेंच बिबुतीचें वैभव [१]संप्रती । श्रोत्यांनो आयकात स्वस्थचित्तीं । सूखसमृद्धी खातीर ॥२॥ दुयेंस असह्य [२]हाड्याव्रण । खंयच्याच उपायांनी जायनासलें शमन । साई हातांतले बिबुतीचें [३]चर्चन । जातालें निर्मुलन दुखण्याचें ॥३॥ अश्यो हे बिबुतीच्यो जायत्यो कथा । निरुपणा खातीर एक सांगतां । दिसतलें कवतूक आयकतां । अणभवपुर्वक म्हणून ॥४॥ जिल्लो नाशीक मालेगांवांत । डॉक्टर एक पदवीधर [४]रावत । पुतणयो तांचो पडिल्लो दुयेंत । नासलो गूण वखदांनी ॥५॥ स्वता वैज इश्टूय वैज । केले उपाय देमायज । तज्ञांक पसून आयलो वाज । पत्करली शरणागती सगल्यांनी ॥६॥ दुयेंस आसलें तें हाड्याव्रण । रूढ अपभ्रंश हाड्यावर्ण । पिडा असह्य विलक्षण । येनासलो गूण वखदांनी ॥७॥ देशी विदेशी उपचार जाले । शस्त्रक्रियेचे पसून प्रयोग केले । उपाय सगले करून सोंपले । तरीय येस मेळना कशेंच ॥८॥ पुतणयो तो भुरगो ल्हान । सोंसूंक जायनासल्यो वेदना ताच्यान । त्रासांनी फुगार जातालो प्राण । पडिल्ले हुसक्यांत सोयरेधायरे ॥९॥ उपाय सगले सोंपले तरी । जायनासली व्याधी

१. सध्या. २. हाडाक खोल मेरेन जाल्लो घावो. ३. लायतकूच. ४. रावताले

कशीच बरी । म्हणपाक लागलीं सगलीं सोयरीं । आतां देव होच उपाय ॥१०॥ देव–दैवत कुलस्वामी जाले । एकलोय ना उपकाराक पडले । कोणें तरी शिरडीचें नांव सांगलें । अवलिया व्हडलो रावता म्हणून ॥११॥ ते शिरडीचे संतप्रवर । साईम्हाराज योगिश्वर । करतात पिडा परिहार । फकत दर्शनानूच सगल्यो ॥१२॥ घेवचें एकदां साईदर्शन । निश्चीत केलें आवयबापायन । पळोवया तरी उपाय करून । घेवन नांव देवाचें ॥१३॥ म्हणलें तो अवलिया म्हान । उदी जर लायत आपल्या हातान । भस्म जातात खर पिडा पसून । पळोवया तरी घेवन अणभव ॥१४॥ चलात वंदुया तांचे पांय । करून पळोवया निमाणो उपाय । तातूंत तरी टळूं हो अपाय । इलाज आतां हो एकूच ॥१५॥ आसूं, फुडें तीं तिगांय मेळून । सामान सुमान सगलें बांदून । साईदर्शनाचे तळमळीन । पावलीं बेगोबेग शिरडीक ॥१६॥ रोखडेंच बाबांचें घेतलें दर्शन । घालें चरणांचेर लोटांगण । दुख्ख पुताचें केलें कथन । रावन उबे फुड्यांत ॥१७॥ नमळायेन हात जोडून । श्रीसाईचरणांचेर लीन जावन । काकुळटेचें तोंड करून । करपाक लागले विनवणी बाबांक ॥१८॥ पिडला भुरगो हो दुयेंसान । दुख्ख पळोवपाक जायना आमच्यान । गूण पडना कसल्याच उपायान । धडगत दिसना आमकां ॥१९॥ पुताचे हे हाल पळोवन । साईसमर्था तुमकां शरण । तरी आशिर्वाद आतां दिवन । करात निवारण आमच्या दुख्खाचें ॥२०॥ आयकून तुमचें महिमान । आयल्यांत आमी पयसल्यान । शरण तुमकां अनन्यभावान । दियात जिवदान इतलें ॥२१॥ तेन्ना त्या साई करुणामुर्तिन । दिलें तांकां आस्वासन । मशिदींत जे येतात आस धरून । घडचें ना तांचें वायट केन्नाच ॥२२॥ आतां तुमी रावात शांत । घाव्यांचेर त्या ही लायात बिबूत । मेळटलो गूण आठ दिसांत । दवरात भरवंसो देवाचेर ॥२३॥ मशीद न्हय, ही तर द्वारका । जांचे लागतले पांय तिका । तत्काळ सूख

भलायकी तांकां । येतलो अणभव सगल्यांक ॥२४॥ हांगा येवन सुसेग मेळ्ळोना । अशें केन्नाच घडचें ना । चडटलो जो हे मशिदीचीं सोंपणां । हेत ताचो सफळ समजात ॥२५॥ फुडें बाबांचे आज्ञेन । पिडेस्ताक त्या फुड्यांत बसोवन । पांयांचेर बाबांनी हात भोंवडावन । पळयलो कृपेचे नदरेन ॥२६॥ पिडा ही तर फकत कुडीक । आसली जरी ती दैवीक । वा कठीण मानसीक । जावपाची समूळ नश्ट दर्शनान ॥२७॥ पळोवन साईंचें मूख । जाग्यारूच सोंपलें सगलें दुख्ख । पियेतकूच तांच्या उतरांचें [१]पियुख । सूख परम दुयेंतीक ॥२८॥ आसूं, फुडें ते तशेच शिरडीक । रावले चार दीस आनीक । सुसेग मेळत गेलो दुयेंतीक । वाडलो विस्वासूय साईंचरणीं ॥२९॥ उपरांत त्या तिगांयनी मेळून । बाबांची पूर्ण आज्ञा घेवन । परतलीं खुशाल मनान । सुखा समाधानान गांवाक आपल्या ॥३०॥ हो कितें ल्हान चमत्कार । हाड्याव्रणाक पडलो उतार । बिबूत आनी कृपेची नदर । होच एक उपचार आगळो ॥३१॥ अशें हें म्हापुरसाचें दर्शन । भाग्यान मेळटकूच आस्वासन । कल्याण करपी आशिर्वचन । तातूंतल्यान निर्मुलन दुयेंसाचें ॥३२॥ आसूं, कांय दीस वतकूच । बिबूत घांयांचेर लावन पियेतकूच । गूण पडलो हें करतकूच । भुरगो [२]तो जालो बरो पूर्ण ॥३३॥ आयकून मालेगांवांत हें चुलत्याक । इत्सा जाली वचपाची शिरडीक । मनांत थारायलें

१. अमृत. २. ठाणें जिल्ल्यांत बेलापूरा लागीं तुरभे गांवांत रावपी शांताबाई नांवाचे अस्तुरेच्या दाव्या पांयाच्या आखाण्याक हाड्याव्रण जाल्लो. तो सात वर्सां आसलो. एके रातीं म्हाराज तिच्या सपनांत गेले आनी तिका ''तूं डिकेमाली लाय'' अशें सांगलें. तिका व्हड खोस जाली. तिणें त्या घायाक डिकेमाली (एक वखद) लायली आनी थोड्याच दिसांनी गूण पडलो. उपरांत तिणें आपली खबर बरोवन म्हाराजांक पत्र धाडलें. ताचेर १ सप्टेंबर १९१८ अशी तारीख आसा.

वचपाचें शिरडीक । पावले उपरांत मुंबय ॥३४॥ फुडें मुंबय जेन्ना गेले । मालेगांवांत [1]मनमाडाक पावले । कोण जाणा मन कशें घुंवलें । विचार बदल्लो शिरडीचो ॥३५॥ सत्कार्याची अशीच रीत । सुरवातीक दुश्ट मोडें घालतात । लोकवंदतेक जे बळी पडनात । निमाणें सद्‌गती तांकांच ॥३६॥ मागीर तें संतदर्शन सोडून । गेले सरळ मुंबय वटेन । उरिल्ली सुटी अलिबागाक रावून । घालोवची हो हेत मनांत ॥३७॥ असो निश्चेव जातकूच मनांत । तीन रातीं सेगीत । आयकलो आवाज न्हिदेंत । ''अजुनूय म्हजेर विस्वास ना व्हय'' ॥३८॥ अशी ही आकाशवाणी फाटोफाट । आयकून डॉक्टर अजापीत । केलो निश्चेव मनांत । वचपाचो शिरडीक खात्रेन ॥३९॥ मात एकल्याक दुशीत जोर । डॉक्टरांचेच ताका उपचार । ताका सुसेग मेळटगीर । रोखडेंच थारायलें वचपाचें ॥४०॥ पूण तो जोर बरोच खर । गुणाक येना कसलेच उपचार । पडलो ना इल्लोय उतार । आडमेळ वचपाक शिरडीक ॥४१॥ मागीर प्रतिज्ञा केली मनांत । आयज जर हाका गूण मेळत । जाल्यार फाल्यां सकाळीं फुडेंच । वचपाचें थेट शिरडीक ॥४२॥ असो दृढ निश्चेव केलो । दुयेतीक त्या गुणूय पडलो । फळादीक तांचो हेत जालो । भायर सरले डॉक्टर वचपाक ॥४३॥ संकल्पा प्रमाण शिरडीक गेले । मनोभावान चरण वंदिले । बाबांनीय अंतरींचे अणभव दाखयले । लक्ष ओडलें आपले सेवेंत ॥४४॥ दवरून मस्तकार हात । दिलो तांकां उदी प्रसाद । पळोवन साईंचो महिमा अगाध । विस्मीत मनांत डॉक्टर ॥४५॥ रावले थंय चार दीस । परतले जावन खुशालभरीत । पूर्ण जातकूच पंदरा दीस । गेले विजापूराक बडटेचेर ॥४६॥ हाड्याव्रणाचे ओडीन । आयली समृद्धी साईदर्शनान । संतचरणांची गोडी वाडून ।

१. मालेगांव आनी मनमाड ह्या दोनांय सुवातांनी.

जोडली जोड अक्षय ॥४७॥ अशेच एकदां डॉक्टर पिल्ले । नारूच्या दुखण्यान पिडिल्ले । एकाचेर एक सात जाले । बरेच त्रासले जिवाक ॥४८॥ श्रीसाईंचें प्रेम उपाट । 'भाऊ' टोपणनांवान उलो मारीत । भाऊंचें सदांच कुशल हीत । विचारीत परम आवडीन ॥४९॥ मशिदी भितर सांज सकाळ । जनेला कुशीक भाऊचें थळ । थंय जाताल्यो बरोच वेळ । गजाली जायत्यो दोगांयच्यो ॥५०॥ भाऊ जाय चिलीम ओडटना । भाऊ जाय विडी फुंकतना । भाऊ जाय न्याय निवडटना । भाऊं बगर जायनासलें ॥५१॥ आसूं, अशी तांची कथा । सोसूं नजो जावन दुयेंसाची व्यथा । भाऊन धरलें हांतरूण शेवटा । हालअपेश्टा आकांताच्यो ॥५२॥ असो तो प्रसंग दारूण । मुखांत 'साई' नामस्मरण । पुरो कश्ट बरें तें मरण । आयले शरण साईंक ॥५३॥ धाडलें बाबांक सांगून । विटलों हें दुख्ख भोगून । कितले म्हूण हे आंगाक [1]व्रण । सोसूं नजो हे त्रास म्हज्यान ॥५४॥ शुद्ध आचरणान वागून पसून । कित्याक हीं दुख्खां म्हजेच फाटल्यान । दुश्कर्मां करिना तरीय पसून । कित्याक पाप हें माथ्यार म्हज्या ॥५५॥ मरणा सारक्यो ह्यो वेदना । बाबा आतां सोसूं येना । ताचे परस येवं दी मरणा । भोगतां यातना जल्मांत फुडल्या ॥५६॥ भोगले बगर ना उपाय । आनीक जल्म घेवपाक जाय । मंदमती हांव जाणटां हेंय । चुकना नशिबांतलें केन्नाच ॥५७॥ सुखान घेतलों धा जल्म । थंय हें भोगतलों म्हजें कर्म । मेळपाक ह्या जल्माक [2]उपरम । दियात इतलें दान म्हाका ॥५८॥ पुरो ह्या जल्माचें जिणें । सोडयात म्हाका जिवेंप्राणें । नाका आतां हें कश्टांचें जगणें । मागतां मागणें इतलेंच ॥५९॥ आयकून प्रार्थना सिद्धराणा । दया आयली अंतस्कर्णा । डॉक्टर पिल्ल्यांच्या समाधाना । शिंवरलें करुणामृत तें

१. घावे. २. मोक्ष.

पियेयात ॥६०॥ मागीर तो [1]भक्तकामकल्पद्रूम । पळोवन दुख्खावस्था ती परम । करचे खातीर तिचो [2]उपशम । चलयलो उपक्रम कसलो तो ॥६१॥ निरोप जो हाडिल्लो दीक्षितान । बाबांनी ती खबर आयकून । म्हणलें सांग ताका वचून । ''भिरांत धरूं नाका कसलीच'' ॥६२॥ आनीक ताका धाडलें सांगणें । ''कित्याक धा जल्मांचें जगणें । फुडल्या धा दिसांनी भोगुया सगलें । दोगूय मेळून वांटून ॥६३॥ मोक्ष, सुवार्थ वा परमार्थ । दिवपाक हांव आसतना समर्थ । होच व्हय तुजो पुरूशार्थ । मरण अनर्थ मागता ॥६४॥ हाडात ताका उखलून । भोग हे अशे सोंपोवया भोगून । वचूं नाका असो गोंदळून । हाडात मारून फाटीर'' ॥६५॥ आसूं, डॉक्टराक अशे स्थितींत । हाडलो बेगोबेग मशिदींत । आपलें उशें काडून हातांत । दिलें ताका बाबांनी ॥६६॥ दवरलो आपले दावे वटेन । फकीर बाबा बसताले ते वटेन । म्हणलें बस हांगा तेंकून । हुसको धरूं नाका बेठोच ॥६७॥ सोड पांय मेकळे लांब । तातूंत तुका मेळटलो सुसेग । भोगले बगर सोंपनात भोग । खरो उपाय तो होच ॥६८॥ बरें-वायट सूख-दुख्ख । नशिबा प्रमाण अमृत वा वीख । हें सोंपनासपी झगडें देख । करूं नाका दुख्ख वा खोस ॥६९॥ जें जें येतलें तें तें सोंस । अल्ला मालीक, दवर उगडास । धर सदांच ताचो ध्यास । सांबाळटलो तोच एकलो ॥७०॥ कूड वाचा चित्त वित्त । हांचे सयत रिगचें चरणांत । आसतकूच निरंतर ताच्या स्मरणांत । करणी ताची दिसतली ॥७१॥ तेन्ना उलयले पिल्ले डॉक्टर । ''पट्टी बांदताले नारूचेर । नानासाहेब चांदोरकर । पूण ना गूण कसलोच'' ॥७२॥ बाबा म्हणटाले ''नाना पिसो । पट्टी सोड तूं मरतलो । आतां कावळो येवन तोंचतलो । पडटलो गूण तुका तातूंत'' ॥७३॥ अश्यो

१. इत्शीत वस्त दिवपी. २. नाश.

चलतना गजाली थंयसर । पणट्यांनी तेल घालपा खातीर । [१]अब्दूल तेन्नाच आयलो वयर । घडलें कितें तें आयकात ॥७४॥ मशीद पयलींच सामकी ल्हान । भक्तांची गर्दी मोट्या प्रमाणान । तातुंतूच पिल्लेची बडबड अखंडपणान । खांकुडटालो वावुरपाक अब्दुल ॥७५॥ अब्दुल कार्या विशीं दक्ष । पणट्यां कडेन ताचें लक्ष । तातूंत पिल्ल्यां कडेन जालें दुर्लक्ष । घडलो तेन्ना प्रकार विलक्षण ॥७६॥ अब्दुल्लाच्या जरी नासलें मना । घडपाचें तें केन्ना चुकना । पिल्ल्यांनी जो सोडिल्लो पांय तेन्ना । पडलो ताचेर पांय अब्दुल्लाचो ॥७७॥ पयलींच जो पांय सुजिल्लो । ताचेरूच अब्दुल्लाचो पांय पडलो । पिल्ल्यांनी व्हड आकांत केलो । पावलो जीव वचपाक ॥७८॥ मारली एकूच किळांच । जीव पावलो गळ्यांत । म्हणलें बाबांक जोडून हात । काकुळटेन कितें तें आयकात ॥७९॥ घावे फुटून

१. तेलवात करपी श्रींचो एक भक्त. तो मूळ नांदेडचो. पूण म्हाराजांनी समाधी घेवच्या आठ-धा वर्सां आदींच्यान शिरडीक सेवे खातीर येवन राविल्लो. समाधी उपरांतूय कसलेंच मानधन घेनासतना फकत पोटा पुरतें खावपाक मेळटा ताचेर सेवा करतालो. म्हाराज देहधारी आसतना ताचेर बरेंच काम पडटालें आनी तें सगलें तो व्हड खोसयेन करतालो. आदीं सदांच चावडेंत रावतालो आनी उपरांत मरणा मेरेन द्वारकामाई लागीं रावतालो. रातचो पसून सुसेग घेनासतना कुराण वाचपांत बरोच वेळ घालयतालो. घरा ताची आवय, घरकान्न, पूत असो घराबो आसतनाय त्या सगल्यांक सोडून तो शिरडीक रावतालो. ताची आवय आनी पूत केन्ना केन्ना शिरडीक येतालीं. घरकान्नूय एकदां शिरडीक आयिल्ली, पूण तो तांच्या सांगण्याक भुल्लोना. ताच्या पुताच्या लग्नाचो हुसको ताचे आवयक जातालो. ती सोयरिकोय हाडटाली. पूण अब्दुलभाई फकीर जाल्लो आसा, त्या घरांत आमची धूव दिवपाची ना, अशी जाप मेळटाली. उपरांत घरकान्न शिरडीक आयली आनी म्हाराजांक गाराणें सांगलें. म्हाराजांनी तिका ''सबुरी धर, भियेवं नाका, पुताक बरी चली मेळटली आनी तें आपसूक जमून येतलें,'' अशें सांगलें. त्या सांगण्या प्रमाणूच उपरांत सगलें घडून आयलें. एकदां अब्दुलभाईची आवय आनी पूत एका गांवांत गेल्लीं आसतना एक मनीस मेळ्ळो. ताणें आपले धुवे कडेन ताचें लग्न कर असो आगरोच धरलो. कांय लोकांनी ताका भुरग्याचो बापूय फकीर जाला अशेंय सांगलें. पूण ताचेर ताणें, ''आपुणूय फकीर जालों तरीय हरकत ना, आपली धूव ह्याच भुरग्याक दितलों,'' अशें सांगलें. ते प्रमाण तें लग्नूय बेगोबेग जमोवन हाडलें. त्या मनशाची व्हडली धूव लग्नाची आसली. तिचेंय लग्न जमिल्लें. पूण तें जावपाक वगत आसलो. तरीय ताणें रावनासतना धाकले धुवेचें लग्न अब्दुलभाईच्या पुता कडेन केलें.

व्हांवपाक लागले । पिल्ले मनांत अस्वस्थ जाले । एके वटेन किळची मारताले । तरीय लागले गावपाक ॥८०॥

''करम कर मेरे हाल पर तू करीम । तेरा नाम रहिमान है और रहीम । तू ही दोनों
आलम का सुलतान है । [1]जहां में नुमाया तेरी शान है । फना होने वाला है सब
कारोबार । रडे नूर तेरा सदा आशकार । तूं आशिक का सदा मददगार है ।''

थांबून थांबून मारताले सणसण । जीव कळवळ्ळो त्या त्रासान । हो साईंचोच खेळ हें मनांतल्यान । वळखलें तेन्ना सगल्यांनी ॥८१॥ बाबांनी म्हणलें ''पळयात कसलो । बेस बरो आतां गावपाक लागलो'' । पिल्लेन विचारलें तो कावळो । अजून खावपाक येतलो व्हय ॥८२॥ तेन्ना बाबांनी सांगलें ''चल तूं वाड्यांत । वचून न्हीद आतां शांत । येवचो ना कावळो परत । तोंचपाक तुका केन्नाच ॥८३॥ तोच तो, जो येवन गेलो । तोच जाणें पांय दवरलो । तोच तो कावळो तोंचून पळ्ळो । जातलो बरो तूं आतां'' ॥८४॥ खंयचो काऊ आनी कावळो । घडपाचो प्रकार प्रत्यक्ष दाखयलो । कावळो अब्दुल्लाच्या रुपांत आयलो । दाखयलें उतर करून सत्य ॥८५॥ उतर न्हय तो ब्रह्मलेख । कर्माचेर पसून मारतलो [2]मेख । थोड्याच वेळान भाऊंक । दिसपाक लागलो सुसेग ॥८६॥ बिबूत लावप बिबूत पियेवप । हेंच वखद होच अदमास लावप । गेली लयाक पिडा पाप । धा दिसां भितर ॥८७॥ सरले भायर किडे सात । मातेर जी आसली चवनांत । सोंपले त्रास, जीव जालो शांत । जालो अंत दुख्खाचो ॥८८॥ पळोवन ह्या चमत्काराक । दिसलें अजाप पिल्ल्यांक । खोसयेन आयलें रडपाक । पळोवन सत्कार्य हें बाबांचें ॥८९॥ बाबांच्या चरणांचेर

१. चराचरांत. २. खुंटी.

पिल्लेन । घालें साश्टांग लोटांगण । दुकां आडावप जालें कठीण । उतरां सुटनासलीं तोंडांत ॥९०॥ सांगून आनीक एक अणभव । करुया पुराय हो बिबूत प्रभाव । जाच्या मनांत जसो भाव । होच भोवमान ग्रंथाचो ॥९१॥ एकदां माधवराव व्हडलो । बापाजी तांचो भाव धाकलो । कसो तांचेर आकांत आयलो । जालें निवारण बिबुतीन ॥९२॥ प्रभाव असो हे बिबुतीचो । नवलाव कितलो हांवें सांगचो । जंय पार ना कसल्याच वखदाचो । थंय हीच एक गुणकारी ॥९३॥ आसतना [१]साऊळ बांयचेर । घरकान्नीक आयलो जोर । गांठी आयल्यो जांगेचेर । भियेलो मनांत बापाजी ॥९४॥ घरकान्न वळवळटाली दुखण्यान । सगल्याक पडिल्लो काळोख बिण्ण । बापाजी गेलो गळसणून । भियेलो सामको मनांत ॥९५॥ काळखांतल्यानूच त्या धांवत सुटलो । भंयभीत जावन शिरडीक आयलो । घडिल्लो सगलो प्रकार सांगलो । भावाक ताणें आपल्या ॥९६॥ म्हणलें आयल्यात गांठी दोन । तळमळटा ती सामकी जोरान । पळयात तुमी स्वता येवन । परिस्थिती बरी दिसना म्हाका ॥९७॥ बापाजीन सांगतकूच रडकुऱ्यान । माधवराव दचकले मनांतल्यान । सैरभैर जाले भिरांतेन । मन उरलेंना थाऱ्यार ॥९८॥ माधवराव व्हडले विवेकी । गांठी म्हूण कळटांच भरली धडकी । गांठीच्या जोराची तडकाफडकी । जाणटात तुमी श्रोत्यांनो ॥९९॥ प्रसंग बरो आसूं वा वायट । कार्य आसूं योग्य वा अनिश्ट । आदीं साईंक विचारप वाट । वयवाट सरळ ही शिरडींत ॥१००॥ मागीर ते जें जशें सांगतले । करप ज्युस्त तशेंच सगलें । तेच संकश्टां निवारताले । सांगचे कितले अणभव ॥१०१॥ आसूं, हे चालीरिती प्रमाण । केलो विचार माधवरावान । आदीं बाबांक केलें हें कथन । करून साश्टांग नमस्कार ॥१०२॥

१. शिरडी लागींचो एक गांव.

म्हणलें जय जय साईनाथा । तुमीच आमचे सर्वस्वी त्राता । कित्याक हें संकश्ट आयलें आतां । उपरासली नस्ती कटकट ॥१०३॥ तुमचे बगर आनीक कोणाक । सांगतले निवारण करपाक । मेळचो सुसेग तुमचे हे धुवेक । दियात आशिर्वाद तिका आतां ॥१०४॥ करात हें संकश्ट निवारण । कोण कैवारी तुमचे वीण । करात ह्या दुर्धर जोराचें शमन । ब्रीदसंरक्षण करात समर्था ॥१०५॥ दियात आतां आज्ञा आमकां । बाबांनी तेन्ना म्हणलें तांकां । ''अशे रातीचे वचूं नाका । उदी दियात तिका धाडून ॥१०६॥ कसल्यो गांठी कसलो ताप । आमचो 'अल्ला मालिक' बाप । बरें जातलें सगलें आपसूक । सूखरूप हुसक्यामेकळें ॥१०७॥ मात तूं सकाळीं फांतोडेर । वचून यो साऊळ बांयचेर । सुसेगाद राव हांगासर । करूं नाका ताकतीक वचपाची ॥१०८॥ फाल्यांय वचून येवचें । गरजे भायर ना खांकुडपाचें । भावार्थान बिबुतीचें प्राशन करचें । भियेवचें आमी कित्याक'' ॥१०९॥ आयकून हें बापाजी भियेलो । ताचो सामको इत्साभंग जालो । माधवरावांक कळटालो वखदपालो । तरीय ना उपेग प्रसंगाक ॥११०॥ एक साईकृपेवीण । वखदाचो पडना गूण । हें एक वर्म ही एक खूण । जाणटाले पूर्ण माधवराव ॥१११॥ आज्ञा बाबांची मानून । उदी दिली धाडून । रावले माधवराव स्वस्थ बसून । परतलो खिन्न बापाजी ॥११२॥ उदकांत उदी कालोवन । आंगाक लावन पिवपाक दिवन । सुटलो घाम दरदरून । पडली न्हीद सुस्त सामकी ॥११३॥ सकाळीं उठली बेस बरी । घरकान्नीक दिसली हुशारी । ना जोर नासली गांठ विखारी । जालो अजापीत बापाजी ॥११४॥ हेवटेन माधवराव जे उठले । सकाळचें नित्य कार्य आटापलें । साऊळाक वचपाक भायर सरले । आयले दर्शनाक मशिदींत ॥११५॥ घेतलें बाबांचें दर्शन । घालें पांयांचेर लोटांगण । उदी आशिर्वाद मेळोवन । सरले भायर वचपाक ॥११६॥ मशिदीचीं

सोंपणां देंवतना । आयकले बाबा उलो मारतना । ''शामा कळाव करिनासतना । यो बेगोबेग परत'' ॥११७॥ आसतली भावजय वळवळत । दोन गांठींची दूख कशी सोंशीत । पडल्या आसतली तळमळत । वाटेक हळहळ देराक ॥११८॥ बाबांनी अशें कित्याक सांगलें । रोखडोच यो कित्याक म्हणलें । माधवराव मनांत भियेले । चलपाक लागले वाट नेटान ॥११९॥ साऊळ बांयचेर ताकतिकेन । थार नासलो पावं मेरेन । पावल दवरतकूच हुंबऱ्यार येवन । जाले विस्मीत प्रचंड ॥१२०॥ जिका रातीं आयिल्लो खतखतीत जोर । च्या दवरतना पळयली चुलीचेर । माधवरावांक अजाप खर । जाल्लो तो बदल पळोवन ॥१२१॥ तेन्ना तांणी बापाजीक विचारलें । हें सगलें कशें घडलें । ताचेर बापाजीन खोसयेन सांगलें । चमत्कार हो बिबुतीचो बाबांचे ॥१२२॥ म्हणलें, आपणें येतांच उदी दिली । उदकांत कालोवन आंगाक लायली । रोखडीच पुराय घामान भिजली । पडली न्हीद शांत तिका ॥१२३॥ फुडें जेन्ना सकाळ जाली । सडसडीत उठून बसली । जोर निवळ्ळो गेल्यो गांठी । हें सगलें चरित्र श्रीसाईंचें ॥१२४॥ शामाक पळोवन अशी स्थिती । स्मरली साईंची उक्ती । ''रोखड्यारोखडो यो शिरडी'' । अजापले भोव मनांत ॥१२५॥ वच्चे पयलींच कार्य सोंपलें । च्या पियेवन माधवराव परतले । मशिदींत वचून धरले । चरण तांणी श्रीसाईंचे ॥१२६॥ म्हणलें देवा कितें हो खेळ । तुमीच केली मनाची खळबळ । बशिल्ले कडल्यान उबयतात वावटळ । उपरांत थाऱ्यारूय घालतात तुमीच ॥१२७॥ बाबांनी दिली जाप परत । ''पळय कर्माची गती अघटीत । हांव करिना, करपाक लायना, कितेंच निच्छीत । तरीय श्रय म्हाका दितात ॥१२८॥ कर्मां जीं जीं दैवान घडटात । हांव थंय गवाय फकत । करता करून घेता तो एक अनंत । कृपावंतूय तोच एक ॥१२९॥ हांव न्हय देव न्हय ईश्वर । हांव न्हय 'अनल

हक्क’ न्हय परमेश्वर । ‘यादे हक्क’ हांव यादगार । बंदो हांव लाचार अल्लाचो ॥१३०॥ सोडून पुराय अहंकार । मानून ताचे उपकार । ताचेरूच जो घालतलो भार । बेडा पार जातलो ताचो’’ ॥१३१॥ असोच एका इराण्याचो । अणभव तो म्हत्वाचो । आवाज ताचे सानुले धुवेचो । परत परत धरतालो ॥१३२॥ मारतालें मोडणें वरा वरान । पडटालें तें बेशुद्ध जावन । उपाय कसलेच चलनात जावन । येतालो आकांत सगल्यांचेर ॥१३३॥ फुडें तांच्या एका इश्टान । सांगलें बिबुतीचें महिमान । म्हणलें अशें वखद रामबाण । सोदून खंयच मेळचें ना ॥१३४॥ पारल्याक बेगोबेग वचून । उदी माग दीक्षितां कडेन । दवरतात ते सांबाळून । दितले काडून खोसयेन ॥१३५॥ ती उदी मागीर वेळावेळान । लायतकूच तिका श्रद्धा भक्तीन । पडटलो मोडण्याक गूण । सुसेग तिका मेळटलो ॥१३६॥ आयकून मागीर त्या पारश्यान । उदी हाडून दीक्षितां कडल्यान । दिली धुवेक पियेवपाक नेमान । सुदारली तिची भलायकी ॥१३७॥ वरावरान जी पडटाली । बिबुतीन तत्काळ बरी जाली । अदीं मदीं येवपाक लागली । चुकून एक बी फीट तिका ॥१३८॥ बिबुतीच्या प्रभावाक लागून । फुडें तेंय अंतर सोंपून । जालो [१]परिहार पुरायेन । वचून लयाक तें संकश्ट ॥१३९॥ हर्द्यालागीं एका गांवांत । रावतालो एक गृहस्थ । मुतखड्याच्या दुयेंसान ग्रस्त । उबगल्लो

१. हे बिबुतीचे अशे अनेक अणभव आसात. नारायण गोपिनाथ दिघे ह्या नांवाचो गृहस्थ मुंबय रावतालो. तांच्या पोटांत एक गांठ जाल्ली. तिका लागून ताका बरेच त्रास जाताले. मुंबयंत एक-दोग नामनेच्या वैजांक ताणें ती दाखयली. पूण कांयच उपेग जालोना. फुडें एका गृहस्थान ताका म्हाराजां कडेन वच म्हूण सुचयलें. अर्थांत, तशे स्थितींत वचप शक्य नासलें. ताणें म्हणलें, ‘‘म्हाराजांच्या आशिर्वादान ही गांठ फुटून सुसेग मेळ्ळो जाल्यार हांव म्हाराजां कडेन वचपाक शकतलों.’’ ताचेर त्या गृहस्थान तांकां म्हाराजांची उदी दिली. तांणी ती पोटांत घेतली आनी दुसऱ्याच दिसा गांठ फुटून भितरलो पूं शौचा वटेन वचपाक लागलो. फुडल्या दोन-चार दिसांनी तांकां पूर्ण बरें दिसलें. मागीर रोखडेच ते म्हाराजांच्या दर्शनाक गेले.

जिवाक सामको ॥१४०॥ शस्त्रक्रिये बगर हे दुयेंस । जावपाचें न्हय बरें कशेंच । करात तुमी शस्त्रक्रियाच । लोक सांगपाक लागिल्ले ॥१४१॥ दुयेंती भरलो हुसक्यान । थकलो विचार करून । मरपाक पाविल्लो त्रास सोंसून । हाल जायनासले पळोवंक ॥१४२॥ शस्त्रक्रिया करपाक लागता धीर । दुयेंती मनांत नासलो थीर । नशिबान ताच्या त्याच वेळार । घडलो चमत्कार तो आयकात ॥१४३॥ हेवटेन हो असो प्रकार । तेन्नाच त्या गांवचे इनामदार । साईबाबांचे भक्त थोर । कळ्ळें गांवांत आयल्यात अशें ॥१४४॥ तांचे कडेन बाबांची बिबूत । आसता नित्य, सगले जाणीत । पयस पयसल्यान लोक येत । मागपाक बिबूत तांचे कडेन ॥१४५॥ इनामदारां कडल्यान बिबूत हाडली । पुतान बापायक पियेवपाक दिली । पांच मिनटां लेगीत जाल्लीं नासतलीं । घडलें व्हड अजाप ॥१४६॥ उदी प्रसाद आंगांत घोळ्ळो । मुतखडो जाग्यारूच विरगळ्ळो । मुतांतल्यान भायर पडलो । सुसेग मेळ्ळो तत्काळ ॥१४७॥ मुंबयंत रावपी एक गृहस्थ । आसले जातीन प्रभू कायस्थ । दरेका गुरवाचाराच्या काळांत । पडटाली दुयेंत घरकान्न तांची ॥१४८॥ मागीर कितलेय उपाय करात । जायनासलो सुदार तिच्यांत । भियेवन सामकी थरथरत । तोय बावडो त्राशिल्लो ॥१४९॥ 'श्रीराममारुती' नांवान विख्यात । आसले एक साई भक्त । तांचे सांगणेन तो गृहस्थ । सरलो भायर शिरडी वचपाक ॥१५०॥ वेळ येतालो जेन्ना बाळंटेराचो । दिसतालो तांकां तो संकश्टाचो । अखेरेक केलो निर्धार मनाचो । वचपाचेंच शिरडीक ठाम ॥१५१॥ घडपाचें आसा तें ना चुकचें । निदान बाबांच्या फुड्यांत तरी घडचें । दोगांय लागलीं वाटेक शिरडीचे । निश्चेव असो करून ॥१५२॥ अशे तरेन बरोच तेंप शिरडींत । रावलीं दोगांय त्या पवित्र थळांत । सारीत पूर्ण वेळ साईसेवेंत । खुशालभरीत मनान ॥१५३॥ घालयतकूच असो बरोच

काळ । बाळंटेराचो लागीं आयलो वेळ । हुसको घरकान्नीक प्रबळ । टळटलें कशें हें संकश्ट ॥१५४॥ म्हणटां म्हणटां लागीं पावलो । बाळंटेराचो दीस तेंकलो । गर्भदाराचो मार्ग अडलो । आयलो आकांत सगल्यांचेर ॥१५५॥ अस्तुरेक जावपाक लागल्यो वेदना । कितें करचें कोणाकूच सुचना । सुरू केली सगल्यांनी प्रार्थना । येतली बाबां बगर काकुळट कोणाक ॥१५६॥ आयल्यो शेजान्नी धांवून । बाबांक गाराणें घालून । एकलेन पेल्यांत उदक ओतून । दिली बिबूत तिका पियेवपाक ॥१५७॥ अशीं तशीं गेलीं मिणटां पांच । सुटका अस्तुरेची जाली रोखडीच । पूण भुरगें मेल्लें पोटांतूच । दिसली गर्भस्थिती निर्जीव ॥१५८॥ आसूं, गर्भाची कर्मगती । जातली फुडें गर्भप्राप्ती । अस्तुरी पावली भंयनिर्मुक्ती । जाली सुखी सदां खातीर ॥१५९॥ त्रासां बगर बाळंत जाली । हातां पांयांनी सुखान सुटली । व्हड चिंता तांची सोंपली । जाली ऋणी जल्माची ॥१६०॥ फुडल्या अध्यायांत हाचे परस गोड । आयकून पूर्ण जातले श्रोत्यांचे लाड । पयस जावन चिकित्सकपणाची खोड । मेळटली जोड भक्तीची ॥१६१॥ आमकां निराकाराची उपासना । आमी दिवचे नात दक्षणा । आमी बागोवचे नात [१]माना । जाल्यारूच दर्शनाक येतले आमी ॥१६२॥ असो जांचो ठाम निर्धार । पडटकूच साई चरणांचेर नदर । पळयात तांचो चमत्कार । दक्षणे सयत कूड ओंपीत साश्टांग ॥१६३॥ बिबुतीचेंय अपूर्व महिमान । नेवासकरांनी भक्तीप्रेमान । कशे तरेन सोरपाक दूद दिवन । गृहस्थधर्म राखलो ॥१६४॥ अशे तरेच्यो कथा उत्तम । आयकतकूच उत्पन्न जातलें प्रेम । संवसारदुख्खाचो जातलो उपशम । हाचे परस परमसूख कसलें आनीक ॥१६५॥ म्हणून हेमाड करता विनंती । साईचरणीं करून

१. मान.

[१]प्रणती । प्रेम दाखयात तुमी श्रोत्यां प्रती । तुमच्या सच्चरितांत रमपाक ॥१६६॥ संतसज्जनांनो तुमच्या आशिर्वादान । रचिल्लो भक्त हेमाडपंतान । जय अणकारीत श्रीसाईसच्चरितांतल्यान । उदी महिमा नांवाचो हो चवतिसावो अध्याय सोंपता हांगाच ॥

॥ श्रीसद्‌गुरूसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

❍ ❍ ❍

१. नमस्कार.